

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

CUMHURBAŞKANLIĞI BİSİKLET TURU

HACI DEDE HAKAN KARAGÖZ

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Nisan, 2016
www.kto.org.tr

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

CUMHURBAŞKANLIĞI BİSİKLET TURU

İÇİNDEKİLER

1. BİSİKLET	1
2. YOL YARIŞI.....	1
3. DÜNYA'DA BİSİKLET.....	2
4. BİSİKLET TURLARI.....	3
5. TÜRKİYE'DE BİSİKLET	4
6. CUMHURBAŞKANLIĞI BİSİKLET TURU.....	5
7. SONUÇ.....	7
8. KAYNAKÇA	7

1. BİSİKLET

Bisiklet; genellikle iki tekerleği, oturulacak bir selesi olan, arka tekerleğe bağlı ve ayakla çevrilen pedallarla çalışan bir taşıttır. Bisikletin günlük, yarış, dağ, gösteri, tandem (çok kişilik) vb birçok farklı çeşidi bulunmaktadır.

Yarış bisikletleri kendi içerisinde üçe ayrılmaktadır: Geleneksel (Yol), Uzun yol (touring) ve Pist (Velodrom veya Track). Yol yarışı bisikletleri, hafif, ince, tekerlekli, on/on iki vitesli olan bu bisikletler yol yarışında kullanılmak amacıyla üretilmektedir. 8-11 kg ağırlığındadır. Uzun yol bisikleti, yarış bisikletine göre daha sağlam, çamurluk, taşıyıcı, ışık vb eklenmiş halidir. Bu bisiklette yarış bisikleti gibi boynuz tip düşük direksiyon ve 27x1,1/4 jantlara sahiptir. Ayrıca vites aralıkları yarış bisikletine göre daha geniştir. Pist bisikletleri ise 1 km, 1 mil, 1 dakika, 1 saatlik yarışlara yönelik, hafif, aerodinamik yapısı olan, vitessiz ve frensiz özel bisikletlerdir.

Sırt, bacak, karın ve kol kaslarını çalıştıran bisiklet sporunun yapılan birçok çalışmada şişmanlık, stres, metabolizma hastalıkları, sırt ağrıları, yüksek tansiyon gibi olumsuzlukları giderdiği ortaya konulmuştur. Bununla birlikte, dayanıklılık gücü artması, stresle başa çıkmada yardımcı olması, yağ yakımın ve kilo kontrolü, eklemlerin güçlenmesi gibi birçok faydalı özellikleri bulunmaktadır.

2. YOL YARIŞI

Yol bisiklet yarışları, tüm sporlar içerisinde en zorlularından bir tanesidir. Tour de France gibi büyük yarışlarda bisikletçiler, birkaç haftada binlerce kilometre yol yaparken fiziksel sınırlarını zorlamaktadır. Ancak bu tür yarışlarda da takım ruhu öne çıkmakta ve bireyselden çok takım kaptanın kazanmasına yardımcı olmaktadır. Bu sporun uluslararası kurumu ise, Uluslararası Bisiklet Birliği (UCI)'dir. Yol yarış türleri şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Etap yarışlar: Bisiklet yarışın zirvesidir. Her etapta ya bir noktadan diğerine sürer ya da bireysel veya zamana karşı yapılmaktadır. Tüm etapları en kısa sürede bitiren birinci gelir. Bu yarış türünde en itibarlı yarışlar, Büyük Tur olarak adlandırılan Fransa, İspanya ve İtalya Turlarıdır.

2. Klasikler: Bir gün süreyle bahar aylarında Büyük Tur'dan önce yapılan yarışlardır. Genelde, 270 km'ye çıkabilen bu yarışlar, sıklıkla zorlu tırmanış ve yüzeylerde yapılmaktadır.

3. Zamana Karşı: Gerçek Yarış olarak adlandırılan bu yarışlar, grup içinde saklanılamaz ve bireysel zaman karşı yarışlarda yarışmacı bireysel olarak zamana karşı yarışır. Çoğu etap yarışlarında zamana karşı da yapılmaktadır.

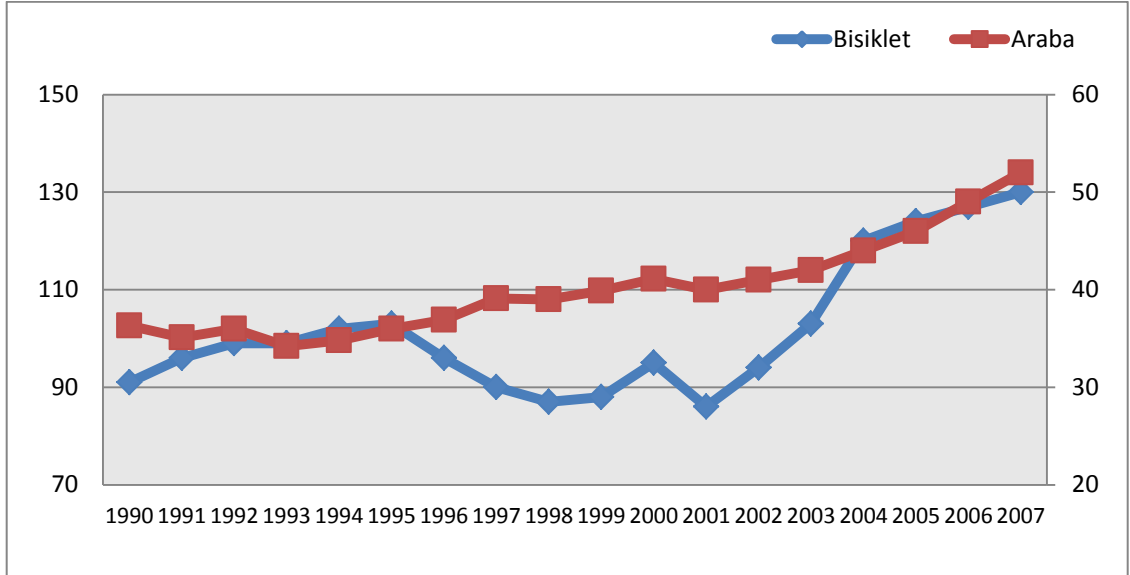
4. Kriteriyum: Şehir merkezinde trafiğe kapalı yolda ve bisiklet sahalarında yapılan hızlı yarışlardır.

3. DÜNYA'DA BİSİKLET

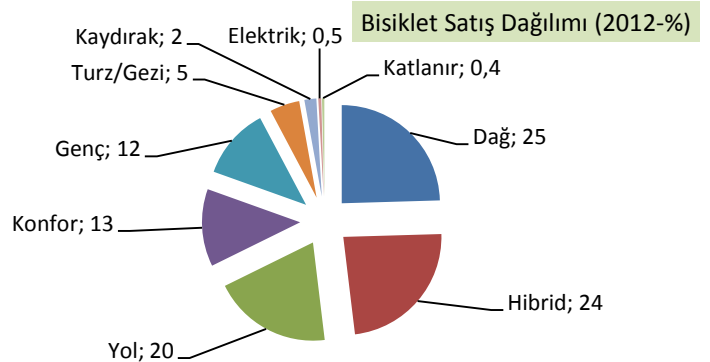
1930-1950 arasında altın çağını yaşayan bisiklet, otomobilin hızla artmasıyla ikinci plana düşmüştür. Ancak 1974 yılındaki enerji krizinden sonra bisikletin enerji tasarrufu açısından büyük tasarruf sağladığı anlaşılmıştır.

Dünya'da bisiklet sektöründe; yaklaşık 2.000 firma üretim ve dağıtım kanalında çalışırken yaklaşık 150 farklı marka bulunmaktadır. Çin ve Tayvan, dünya bisiklet üretiminin %87'sini karşılamaktadır. Bu ülkelerde ayrıca, bisiklet kullanımı da teşvik edilmektedir. Dünyada bisiklet ve otomobil üretimi karşılaştırıldığında; Otomobil üretiminin daha istikrarlı bir artış gösterdiği görülmektedir.

Dünya Bisiklet ve Otomobil Üretimi

Satılan bisikletlerin dağılımına bakıldığında ilk üç sırada; %25'lik payıyla Dağ bisikleti, %24'lük payıyla Hibrid bisikletler, %20'lik payıyla Yol bisikletleri gelmektedir.

4. BİSİKLET TURLARI

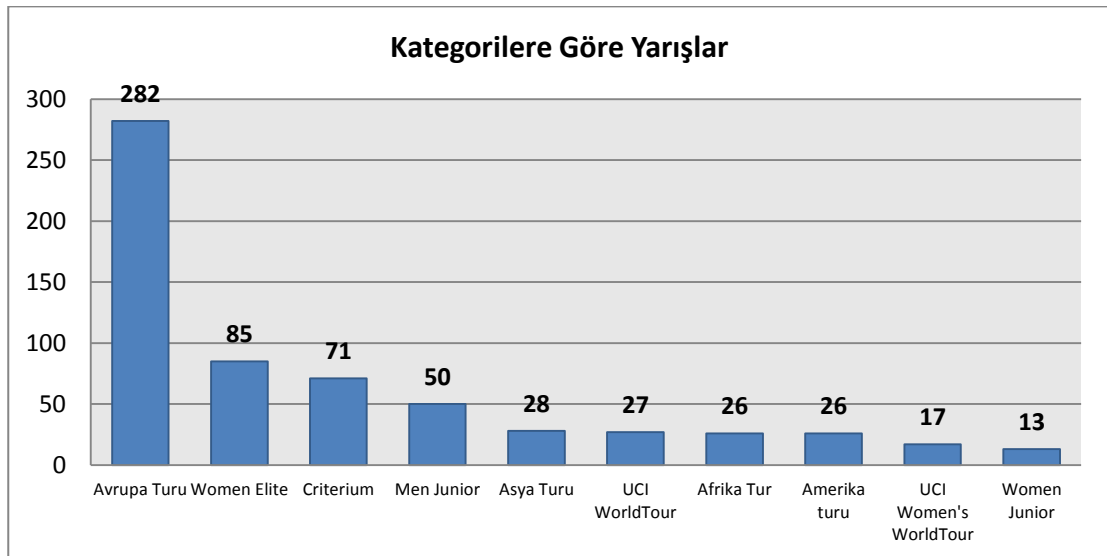
Yol yarışları, normal yollarda düzenlenir ve zaman karşı haricinde bisikletçiler, toplu halde başlar. Belli bir güzergahta yapılan yarışlarda sekiz/on kişilik takımlar, kaptanlarının kazanmasına yardım için işbirliği yaparlar.

Bu yarış türünde en itibarlı yarışlar Avrupa'da yapılmaktadır. Dünyanın en prestijli yol yarışı Fransa'da düzenlenen Tour de France'dır. 1903 yılından bu yana düzenlenmekte olan bu yarış günümüzde artık, Benelüks, İtalya ve İsviçre'yi kapsayacak şekilde genişletilerek uluslararası bir yarış haline gelmiştir. Fransa ile birlikte İspanya ve İtalya'da yapılan yarışlara Büyük Tur adı verilmektedir. Büyük Tur, UCI tarafından en yüksek puanlanan üç büyük turdur. Bu turlarda yaklaşık 2-3 hafta arasında sürmektedir. Büyük Tur içindeki Fransa Turu, dünya genelinde yapılan uluslararası turlar arasında en büyük olanıdır.

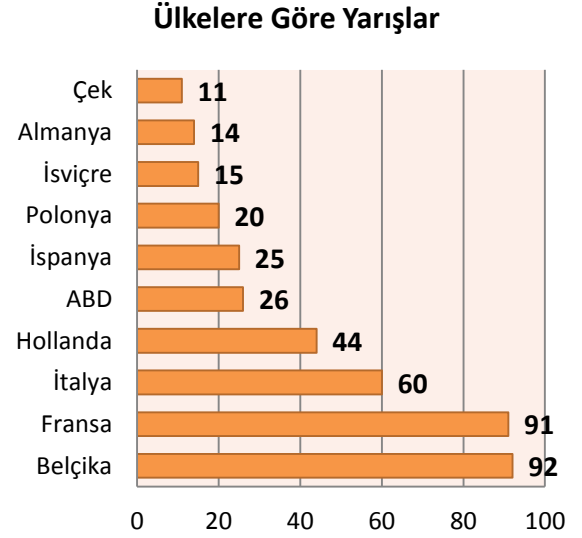
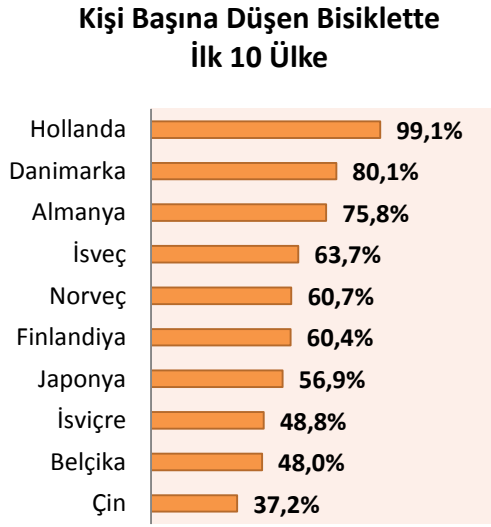
Bu spor türünde farklı biçimleri bulunmaktadır. Büyük Tur, bahar klasikleri ve daha küçük yarışlar bulunur, en itibarlı yarışlar ise UCI ProTour'dur. Diğer büyük yarışlar ise UCI Dünya Şampiyonası ve dört yılda yapılan Olimpiyatlardır.

Bisikletçiler ve takımları puanları serilerde biriktirir ve yarış sonunda en fazla puan toplayan kazanır ve yarış için önceden belirlenen ödülleri alır. Bu ödüllerin yanı sıra yarış esnasında belirlenen kategoriler turun izlenmesi için konulmuş ve bisikletçiler arasındaki rekabet artırılması amaçlanmıştır. Buna örnek olarak futbolda uygulanan Gol Krallığı, Altıp Top gibi ödüllere benzetilebilir.

Kategorilerine göre bakıldığında, Avrupa Turu kapsamında yapılan yarışların ağırlığı görülmektedir. 2016 yılında UCI'nin takvimine göre en fazla yarışlar, 282 yarış sayısı ile Avrupa Turundadır. Avrupa turunun ardından 85 yarışla Kadınlar Elit ve 71 yarışla Kriteriyum yarışları gelmektedir.

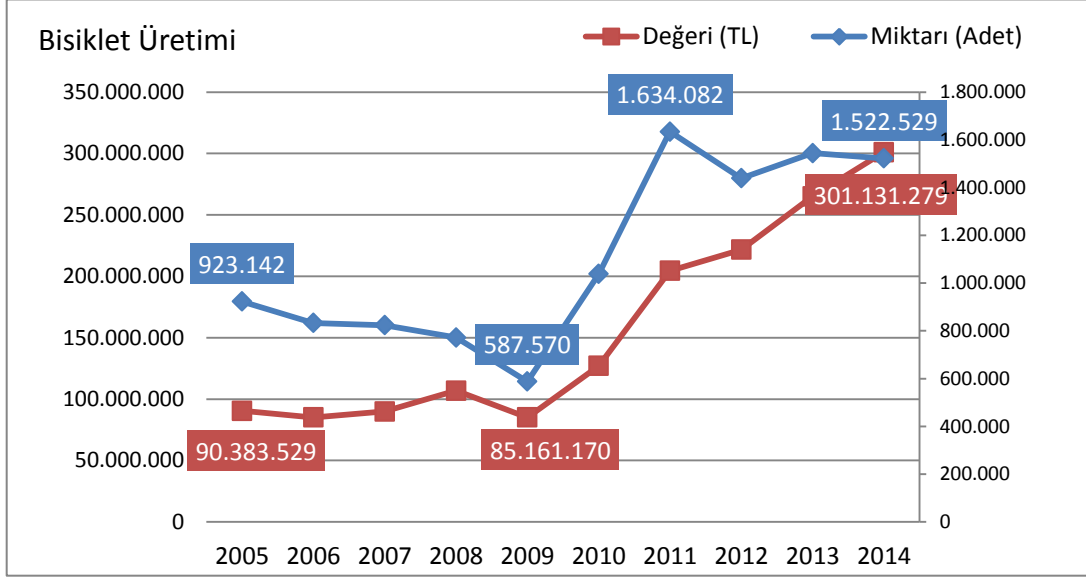
Uluslararası yol yarış sayıları ile kişi başına düşen bisiklet sayısı birbiriyle uyumlu değildir. En fazla uluslararası yol yarışması düzenleyen ülkelerden ilk üç ülkede kişi başına düşen ülke sıralamasında ilk üçe girememiştir. Uluslararası yarış sayısında ilk 10 ülke arasında Belçika ile Almanya haricinde, hiçbir ülke kişi başına düşen bisiklet sıralamasındaki ilk 10 ülke arasına girememiştir. Özellikle Büyük Tur olarak adlandırılan Fransa, İtalya ve İspanya ülkelerinde, kişi başına düşen bisiklet sayısında ilk 10'a girememiştir.

5. TÜRKİYE'DE BİSİKLET

Osmanlı döneminde ilk bisiklet yarışları 1910-1912 yıllarında Selanik'te yapıldı. Türkiye'deki ilk yol yarışları, Fenerbahçe, Maslak ve Bakırköy'de, pist yarışları ise eski Fenerbahçe Stadı'nda yapıldı. 1923 yılında Bisiklet Federasyonu kurulmuş, ve sonrasında 1928 Amsterdam Olimpiyatlarına milli takımımız katılım sağlamıştır. Bu olimpiyattan sonra "Ege Turu" adıyla düzenlenen tur, Türkiye'nin ilk uzun etaplı turu olmuştur. 1963 yılında düzenlenen Marmara Turu, sonrasında Cumhurbaşkanlığı tarafından himaye altına alınmış ve Cumhurbaşkanlığı Bisiklet turu olarak düzenlenmeye başlamıştır. Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu'na ilave olarak Uluslararası Bisiklet Birliği kapsamında diğer bisiklet turlarımız Mersin ve Ankara Turlarıdır.

TÜİK'in sanayi ürünleri istatistiklerine göre 2005-2014 döneminde Türkiye'de üretilen bisiklet miktarı %64,9 artış göstererek 1,5 milyon adede yükselmiştir. Aynı dönemde üretilen bisikletlerin değerlerine bakıldığında ise %233,1'lik artışla 301,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

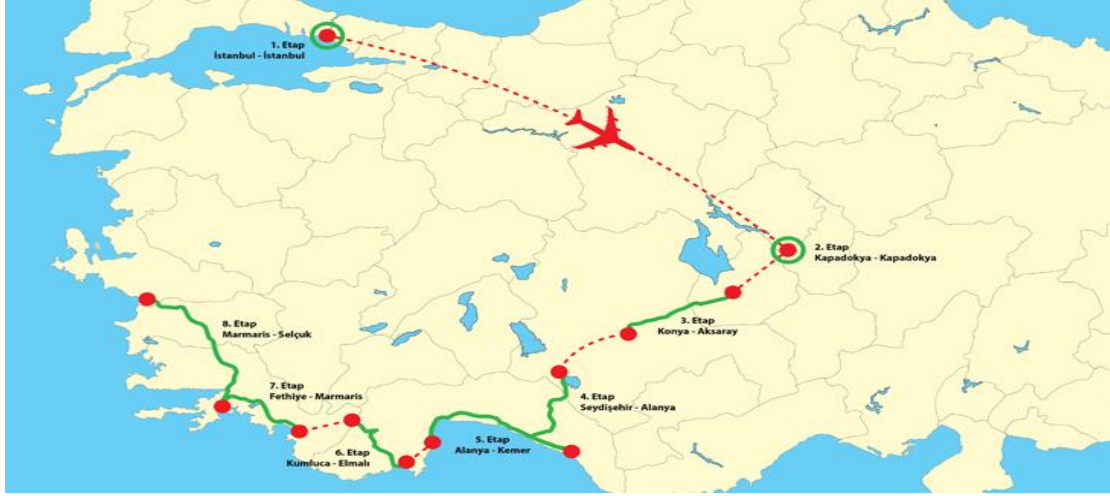
TÜİK tarafından yapılan Zaman Kullanımı Araştırması 2014-2015 raporuna göre en fazla yapılan sportif faaliyet sıralamasında bisiklet sürmek üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye’de en fazla yapılan spor dalları şu şekilde sıralanmaktadır: %9,9 ile yürüyüş/koşu, %5,2 ile futbol ve %2,2 ile bisiklet.

6. CUMHURBAŞKANLIĞI BİSİKLET TURU

1.

Tur Tarişesi	
1963	Marmara Turu adıyla başladı.
1968	Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Bisiklet Turu adını aldı.
2006	UCI’nin tarafından 2.2 kategorisine alınmış
2008	UCI tarafından 2.1 kategorisine yükseltildi
2010	UCI tarafından 2.HC (Hors Kategori)’ye alındı

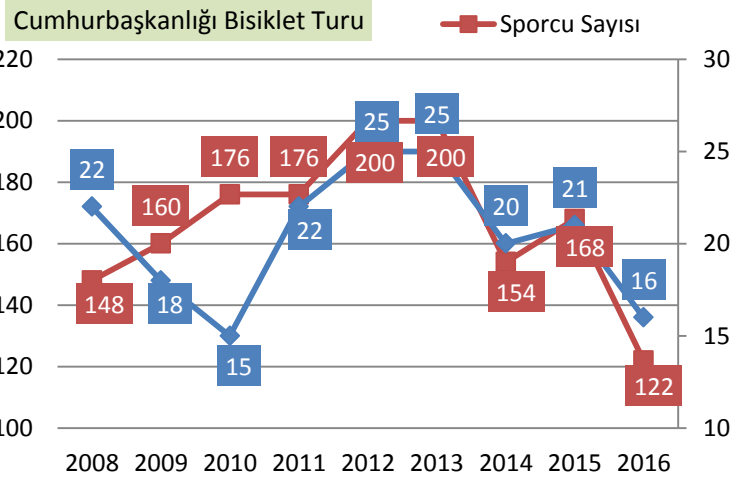
Türkiye Bisiklet Federasyonu tarafından geleneksel olarak düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu’nun bu yıl 52.’si düzenlenmektedir. Tur, 1963 yılında Marmara Turu adıyla başlamış, iki yıl sonra uluslararası bir nitelik kazanmış ve 1966 yılında Cumhurbaşkanlığı himayesine alınmıştır. 2016 yılında tur, 24 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında 8 etap şeklinde düzenlenecektir. Dünya Bisiklet Federasyonunun 2.HC kategorisinde yer alan turda hedef, PRO kategorisine yükselmektir. Tur’da bu sene, geçen seneden farklı olarak Kapadokya-Kapadokya, Aksaray-Konya ve Seydişehir-Alanya etapları eklenmiştir.

8 etaptan oluşan turun toplam uzunluğu, 1.265 kilometredir. 2016 yılında tur programında bir takım değişikliğe gidilmiştir. Önceki yıllarda İstanbul'da sona eren Tur, bu sene İstanbul'dan başlatılmıştır. Ayrıca önceki yıllarda Akdeniz ve Ege bölgesinde yapılan Turda, bu sene ilave olarak İç Anadolu bölgesi eklenmiştir.

Etap	Km	Tarih
1.Etap İstanbul-İstanbul	129.2	24 Nisan
2.Etap Kapadokya-Kapadokya	154.1	25 Nisan
3.Etap Aksaray-Konya	158.9	26 Nisan
4.Etap Seydişehir-Alanya	187.0	27 Nisan
5.Etap Alanya – Kemer	189.3	28 Nisan
6.Etap Kumluca-Elmalı	116.9	29 Nisan
7.Etap Fethiye – Marmaris	128.6	30 Nisan
8.Etap Marmaris – Selçuk	201.7	1 Mayıs

Cumhurbaşkanlığı bisiklet turunda katılımcı sayısı ve takım sayısında son 9 yılda en iyi yıllar 2012 ve 2013 yılları olmuştur. Bu sene düzenlenen Tur'a katılımlar özellikle takvimde yaşanan gecikme ve son dönemde yaşanan terör olayları nedeniyle düşüş göstermiştir. 2008'den bu yana Eurosport ve TRT ekranlarından yapılan naklen yayınlarla 153 ülkeye ulaştırılan organizasyonun görüntüleri, istatistiklere göre geçen yıl günde 16 milyon eve girmeyi başarmıştır.

7. SONUÇ

Spor organizasyonları ülkelerin tanıtımına büyük katkılar sunduğu için ülkeler arasında yarışların düzenlenmesi konusunda bir rekabet bulunmaktadır. Yarışların birçok ülkede canlı veya banttan yayınlanması ve yarış esnasında yarış takip eden ekiplerin güzergâh üzerindeki önemli eserleri ekranlara getirmesi; yarış düzenleyen ülkelerin tanıtımı açısından son derece önemlidir. 8 etaplı olan Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu da, ağırlıklı Akdeniz Bölgesinde düzenlendiği için ülke turizmine önemli katkılar sunmuştur.

Cumhurbaşkanlığının himayesinde Sağlık Bakanlığı tarafından obeziteyle mücadele kapsamında yürütülen “Sağlıklı Yaşam Kültürünü Teşvik Projesi” kapsamında 2018 yılına kadar 1 milyon bisiklet dağıtılması planlanmaktadır. Türkiye’deki bireylerin %72’sinin düzenli fiziksel aktivite yapmadığı düşünüldüğünde, projenin ne kadar önemli olduğu ortadadır. Bu projeye gençler arasında bisiklet kullanımı yaygınlaştırılacak ve obeziteyle daha etkin mücadele edilmiş olacaktır.

Bisiklet sporunu teşvik için Konya’ımızda büyükşehir belediyesi tarafından yapılan 447 kilometre uzunluğundaki bisiklet yolları ve birçok bölgede yer alan 36 bisiklet istasyonu, bisiklet kullanımı teşvik etmenin yanı sıra Konya’nın Türkiye’deki imajını olumlu etkilemektedir. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu’nda bu yıl İç Anadolu bölgesinin Tur kapsamına alınması, bölgedeki illerin tanıtımına artıracaktır. Aksaray-Konya, Kapadokya-Kapadokya ve Seydişehir-Alanya turları ile güzergah üzerindeki birçok turistik değer, dünyaya tanıtılmış olacaktır. Bu turda, Türkiye’den sadece Torku Şeker Spor’un yer alması ise Konyamız adına ayrı bir gurur olmuştur. Ancak bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması ve sektörün gelişimi için daha çok takımın çıkarılması ve devlet tarafından desteklenmesi gerekmektedir.

8. KAYNAKÇA

- Milliyet Gazetesi- <http://blog.milliyet.com.tr/bisiklet-yarislarinin-onemi-/Blog/?BlogNo=104862>
Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu - <http://www.tourofturkey.org.tr/>
Türkiye Bisiklet Federasyonu - <http://bisiklet.gov.tr/>
Uluslararası Bisiklet Birliği (UCI) - <http://www.uci.ch/>
Bisikletliler Derneği - <http://bisikletliler.org/>
Bisiklet Derneği - <http://www.bisikletderneği.com/>
Türkiye Cumhurbaşkanlığı - <http://tccb.gov.tr/>
Türkiye İstatistik Kurumu - <http://www.tuik.gov.tr/Start.do>
Yeni Asya Gazetesi - <http://www.yeniasya.com.tr/erol-doyuran/turkiye-turu-nu-120-ulke-tv-si-yayinliyor>
Fanatik Gazetesi - <http://www.fanatik.com.tr/2016/04/23/52-cumhurbaskanligi-bisiklet-turu>